EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 10.1.2020
COM(2020) 4 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

hyljetuotteiden kaupasta annetun asetuksen (EY) N:o 1007/2009, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) 2015/1775, täytäntöönpanosta

1. Johdanto

Hyljetuotteiden kauppaa koskeva EU:n järjestelmä

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1007/2009[1] hyljetuotteiden kaupasta (perusasetus) kieltää hyljetuotteiden saattamisen EU:n markkinoille.

Kauppakieltoa sovelletaan EU:ssa valmistettuihin ja EU:hun tuotaviin hyljetuotteisiin. Perusasetusta muutettiin asetuksella (EU) 2015/1775[2], jotta voitiin ottaa huomioon Maailman kauppajärjestön (WTO) asiassa EC-Seal products[3] tekemät päätökset. Tämän johdosta nykyisessä hyljetuotteiden kauppaa koskevassa EU:n järjestelmässä säädetään kahdesta poikkeuksesta kieltoon:

1) Siinä sallitaan hyljetuotteiden saattaminen markkinoille silloin, kun kyseiset tuotteet ovat peräisin inuiittiyhteisöjen tai muiden alkuperäisyhteisöjen harjoittamasta hylkeenpyynnistä, edellyttäen, että perusasetuksen, sellaisena kuin se on muutettuna, 3 artiklan 1 kohdassa säädetyt erityisedellytykset täyttyvät.

   Saman asetuksen, sellaisena kuin se on muutettuna, 3 artiklan 1 a kohdassa säädetään myös, että kun hyljetuote saatetaan EU:n markkinoille, sen mukana on oltava asiakirja, joka todistaa, että inuiittiyhteisöjä tai muita alkuperäisyhteisöjä koskevan poikkeuksen soveltamisedellytykset täyttyvät. Todistuksen on komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1850[4] (täytäntöönpanoasetus) 3 artiklan mukaisesti oltava komission tätä tarkoitusta varten tunnustaman elimen myöntämä.

2) Hyljetuotteiden tuonti on asetuksen mukaan sallittua myös silloin, kun se on luonteeltaan satunnaista ja kun siinä on kyse ainoastaan matkailijoiden tai heidän perheidensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista tavaroista (perusasetuksen 3 artiklan 2 kohta sellaisena kuin se on muutettuna).

Asetuksen (EY) N:o 1007/2009, sellaisena kuin se on muutettuna, mukainen raportointivelvoite

Perusasetuksen 7 artiklan, sellaisena kuin se on muutettuna, mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018 ja sen jälkeen joka neljäs vuosi kertomus tämän asetuksen täytäntöön panemiseksi toteutetuista toimista.

Komissio toimittaa tämän jälkeen Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen asetuksen täytäntöönpanosta 12 kuukauden kuluessa kunkin raportointikauden päättymisestä. Ensimmäinen kertomus toimitetaan siten viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2019.

Edellä mainituissa kertomuksissa ja komission kertomuksessa olisi arvioitava asetuksen toimivuutta ja vaikuttavuutta sen tavoitteen saavuttamisessa. Kertomuksissa olisi myös arvioitava asetuksen vaikutusta inuiittiyhteisöjen tai muiden alkuperäisyhteisöjen sosioekonomiseen kehitykseen. Perinpohjaisuuden vuoksi kertomuksissa käsitellään myös vaikutusta hyljekantaan.

---

[1] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32009R1007
[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32015R1775&from=FI
[3] http://trade.ec.europa.eu/wtodispute/show.cfm?id=475&code=2
[4] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32015R1850

2. Tausta

EU hyväksyi vuonna 1983 neuvoston direktiivin 83/129/ETY[5], jolla kiellettiin kahden hyljelajin, grönlanninhylkeen ja kuplahylkeen, poikasista valmistettujen tuotteiden tuonti EU:hun, koska eräiden hylkeiden kuuttien vuosittaisesta tappamisesta oltiin laajalti huolissaan. Alun perin direktiiviä sovellettiin 1 päivään lokakuuta 1985 saakka. Direktiivillä 85/444/ETY[6] pidennettiin direktiivin 83/129/ETY voimassaoloa 1 päivään lokakuuta 1989 saakka. Vuonna 1989 direktiiviä jatkettiin määrittämättömäksi ajaksi neuvoston direktiivillä 89/370/ETY[7].

Hylkeitä pyydetään EU:ssa ja sen ulkopuolella, ja niitä käytetään niinkin vaihtelevien tuotteiden valmistamiseen kuin omega-3-kapselit tai käsiteltyä hylkeennahkaa ja hyljeturkista sisältävät vaatekappaleet. Näiden kaupallisesti eri markkinoilla, myös EU:n markkinoilla, myytävien tuotteiden luonteen vuoksi kuluttajien on vaikeaa, ellei jopa mahdotonta erottaa ne samankaltaisista tuotteista, joita ei ole valmistettu hylkeistä.

Kansalaiset ja kuluttajat ovat ilmaisseet huolensa markkinoilla mahdollisesti olevista tuotteista, jotka on valmistettu kärsimystä aiheuttavalla tavalla tapetuista ja nyljetyistä eläimistä. Vastauksena tähän useat jäsenvaltiot antoivat lainsäädäntöä, jolla säänneltiin hyljetuotteiden kauppaa kieltämällä tällaisten tuotteiden tuonti ja valmistus. Toisissa jäsenvaltioissa sen sijaan ei asetettu mitään rajoituksia tällaisten tuotteiden kaupalle.

Erot hyljetuotteiden kauppaa, tuontia, valmistusta ja kaupan pitämistä säätelevien kansallisten säännösten välillä vaikuttivat kielteisesti sisämarkkinoiden toimintaan ja muodostivat esteitä hyljetuotteiden kaupalle. Tämän vuoksi EU antoi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1007/2009[8] (perusasetus), jossa otettiin huomioon toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet. Perusasetuksella kiellettiin hyljetuotteiden saattaminen markkinoille.

EU tunnusti samalla, että hylkeenpyynti on myös erottamaton osa inuiittiyhteisöjen ja muiden alkuperäisyhteisöjen sosioekonomiaa, ravitsemusta, kulttuuria ja identiteettiä. Se myös edistää merkittävästi näiden yhteisöjen toimeentuloa ja kehitystä, tarjoaa ruokaa ja tuloja yhteisön elämän ja kestävän toimeentulon tukemiseksi sekä säilyttää ja jatkaa yhteisön perinteistä elämäntapaa. EU pani myös merkille, että inuiittiyhteisöjen ja muiden alkuperäisyhteisöjen perinteisesti harjoittama hylkeenpyynti ei herättänyt samanlaista yleistä eettistä huolta kuin hylkeenpyynti, jota harjoitetaan pääasiassa kaupallisista syistä. Lisäksi oltiin laajasti sitä mieltä, että Yhdistyneiden kansakuntien vuonna 2007 antaman alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksen mukaisesti inuiittiyhteisöjen ja muiden alkuperäisyhteisöjen olennaisille taloudellisille ja sosiaalisille eduille ei saisi aiheutua haitallisia vaikutuksia.

Näistä syistä perusasetuksessa sallittiin poikkeuksellisesti se, että markkinoille saatetaan hyljetuotteita, jotka ovat peräisin inuiittiyhteisöjen tai muiden alkuperäisyhteisöjen perinteisesti harjoittamasta pyynnistä, kunhan eläinten hyvinvointiin kiinnitetään asianmukaista huomiota ja kärsimystä vähennetään mahdollisimman pitkälle. Poikkeus rajoitettiin koskemaan pyyntiä, joka edistää kyseisten yhteisöjen toimeentuloa.

[5] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:31983L0129
[6] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:31985L0444
[7] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:31989L0370
[8] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32009R1007

Perusasetuksella sallittiin myös poikkeuksellisesti hyljetuotteiden saattaminen markkinoille silloin, kun pyyntiä harjoitettiin pelkästään meren luonnonvarojen kestävän hallinnoinnin vuoksi.

Vuonna 2010 Kanada ja Norja käynnistivät riitojenratkaisumenettelyt Maailman kauppajärjestössä perusasetusta ja sen alkuperäistä täytäntöönpanoasetusta (EU) 737/2010 vastaan. Vuonna 2013 WTO totesi, että salliessaan tiettyjen hyljetuotteiden saattamisen EU:n markkinoille inuiittipoikkeuksen ja meren luonnonvarojen hallinnointia koskevan poikkeuksen perusteella hyljetuotteiden kauppaa koskeva EU:n järjestelmä haittasi kanadalaisten ja norjalaisten tuotteiden kilpailumahdollisuuksia suhteessa grönlantilaisiin tuontituotteisiin ja EU:ssa tuotettuihin hyljetuotteisiin. Tuolloin Grönlanti olikin ainut maa, joka oli virallisesti anonut tulla tunnustetuksi todistuksia myöntäväksi elimeksi.

Saattaakseen järjestelmänsä linjaan WTO:n päätösten kanssa EU antoi asetuksen (EU) 2015/1775, jolla hyljetuotteiden kauppaa koskevaa EU:n järjestelmää muutettiin poistamalla meren luonnonvarojen hallinnoinnin vuoksi harjoitettavaa pyyntiä koskeva poikkeus.

Tämän poikkeuksen poistaminen ei kuitenkaan rajoittanut jäsenvaltioiden oikeutta säännellä edelleen pyyntiä, jota harjoitettiin meren luonnonvarojen kestävän hallinnoinnin vuoksi. Se kuitenkin esti jäsenvaltioita sallimasta tällaisesta hylkeenpyynnistä peräisin olevien tuotteiden saattamisen markkinoille, paitsi jos ne kuuluivat voimassa pysyneen inuiittiyhteisöjä ja muita alkuperäisyhteisöjä koskevan poikkeuksen piiriin. Muutetulla asetuksella vahvistettiin myös johdonmukaisuutta perusasetuksen tavoitteeseen nähden lisäämällä nimenomaisesti eläinten hyvinvointia koskevat näkökohdat edellytykseksi poikkeuksen käytölle.

Asetuksen (EY) N:o 1007/2009 3 artiklan 3 kohdan mukaan komission oli laadittava tekniset ohjeet[9], joissa vahvistetaan suuntaa-antava luettelo hyljetuotteita mahdollisesti kattavista yhdistetyn nimikkeistön koodeista kansallisten viranomaisten täytäntöönpanotoimien helpottamiseksi.

Perusasetuksen yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi annettiin komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/1850, jolla täsmennettiin matkailijoiden tai heidän perheidensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettujen hyljetuotteiden tuonnin vaatimuksia. Siinä luetellaan perusteet niiden elimien tunnustamiselle, jotka myöntävät asiakirjoja, joilla todistetaan inuiittiyhteisöjä tai muita alkuperäisyhteisöjä koskevan poikkeuksen edellytysten täyttyminen. Siinä myös määritetään jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten rooli todistusten valvonnassa ja niihin sisältyvien tietojen tallentamisessa.

3. EU:n jäsenvaltioiden kertomukset

EU:n jäsenvaltioille annettiin 30. kesäkuuta 2019 asti aikaa toimittaa verkkokyselyyn vastaamalla kansalliset kertomuksensa komissiolle tätä kertomusta varten. Raportointikausi kattoi kaikkien 28 jäsenvaltion osalta 18. lokakuuta 2015 (asetuksen (EU) 2015/1775 soveltamispäivä) ja 31. joulukuuta 2018 välisen ajanjakson.

Kaikki EU:n jäsenvaltiot neljää lukuun ottamatta (Kreikka, Luxemburg, Malta ja Ranska) toimittivat kansallisen kertomuksensa. Tämä kertomus perustuu saatuihin kansallisiin kertomuksiin. Viittaus ”kaikki jäsenvaltiot” on siksi tulkittava merkityksessä ”kaikki jäsenvaltiot, pois lukien ne neljä jäsenvaltiota, jotka eivät toimittaneet kertomustaan”.

[9] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1560955112627&uri=CELEX:52010XC1229(04)

a) Toimivaltainen viranomainen

Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1850 6 artiklan mukaan jokaisen jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen, jonka tehtävänä on tulliviranomaisten pyynnöstä todentaa tuotuja hyljetuotteita koskevat todistukset, valvoa asianomaiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen ja siellä toimivan tunnustetun elimen todistuksenmyöntämistoimintaa ja säilyttää jäljennös todistuksista, jotka on myönnetty asianomaisessa jäsenvaltiossa harjoitetusta hylkeenpyynnistä peräisin oleville hyljetuotteille. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle nimeämänsä toimivaltaiset viranomaiset, ja komissio asettaa luettelon toimivaltaisista viranomaisista[10] nähtäville verkkosivustolleen[11] ja päivittää luettelon säännöllisesti. Jäsenvaltioita pyydettiin tarvittaessa päivittämään julkaistussa luettelossa olevia tietojaan.

Jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä nimetään virallisesti toimivaltainen viranomainen ja määritetään sen rooli: tunnustettujen elinten myöntämien todistusten tarkastaminen ja todentaminen sekä yhteistyö muiden julkishallintojen (kuten valtiovarainministeriön tai maatalousministeriön) ja tulliviranomaisten kanssa sisältäen myös neuvonnan rajavalvontaa varten. Portugalissa hyljetuotteiden tuontia hallinnoidaan hallintoviranomaisen luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES-sopimus) nojalla myöntämillä luvilla.

Tanska kyseenalaisti kyselyvastauksessaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1850 6 artiklan 1 kohdan b ja c alakohtien ja sen liitteessä olevan todistuksen neljännen jäljennöksen tarpeellisuuden, sillä sen käsityksen mukaan jäsenvaltiot eivät voi nimittää tunnustettuja elimiä. Komissio vastasi, että joissakin jäsenvaltioissa on kansoja, jotka täyttävät ”inuiittiyhteisöjen tai muiden alkuperäisyhteisöjen” määritelmän ja joiden tulisi siksi saada harjoittaa hylkeenpyyntiä toimeentulonsa vuoksi ja saattaa hyljetuotteita EU:n markkinoille. Nämä jäsenvaltiot voivat anoa, että yksi niiden elimistä tunnustettaisiin virallisesti todistuksen myöntämistä varten. Tässä tapauksessa 6 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdat sekä todistuksen neljäs jäljennös, joka 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan tulee toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle, ovat merkityksellisiä.

b) Inuiittiyhteisöjä tai muita alkuperäisyhteisöjä koskeva poikkeus

Tanska oli ainoa jäsenvaltio, joka ilmoitti, että sen markkinoille oli saatettu hyljetuotteita perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdan, sellaisena kuin se on muutettuna, inuiittiyhteisöjä tai muita alkuperäisyhteisöjä koskevan poikkeuksen edellytysten perusteella. Raportointijakson aikana Tanskan tullin kirjaama Grönlannista peräisin olevien hyljetuotetuontien kokonaisarvo oli 2 626 128 Tanskan kruunua ja kokonaismäärä 10 502 kiloa.

Tulliviranomaiset tai muut toimeenpanoelimet eivät ottaneet yhteyttä yhteenkään jäsenvaltioon päättääkseen toteutettavista toimenpiteistä tapauksissa, joissa olisi herännyt epäilyksiä todistuksen aitoudesta tai paikkansapitävyydestä, tai kysyäkseen lisäohjeita. Yhdenkään niistä ei tarvinnut kieltäytyä inuiittiyhteisöjä tai muita alkuperäisyhteisöjä koskevan poikkeuksen piiriin kuuluvien hyljetuotteiden saattamisesta markkinoilleen. Ainoastaan Portugali vaati kerran todistuksen kääntämistä (täytäntöönpanoasetuksen

[10] https://ec.europa.eu/environment/biodiversity/animal_welfare/seals/pdf/comp_authorities.pdf
[11] https://ec.europa.eu/environment/biodiversity/animal_welfare/seals/seal_hunting.htm

4 artiklassa tarkoitetun mukaisesti) kansalliselle kielelleen. Kroatian kansallisessa lainsäädännössä edellytetään, että todistukset käännetään kansalliselle kielelle.

c) Matkailijoiden tai heidän perheidensä henkilökohtainen käyttö

Neljä jäsenvaltiota (Espanja, Puola, Saksa ja Tšekki) ilmoittivat tapauksista, joissa tulliviranomaiset olivat ilmoittaneet toimivaltaiselle viranomaiselle matkailijoiden tai heidän perheidensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettujen hyljetuotteiden perusasetuksen 3 artiklan 2 kohdan nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna, tapahtuvaa tuontia koskevasta ongelmasta.

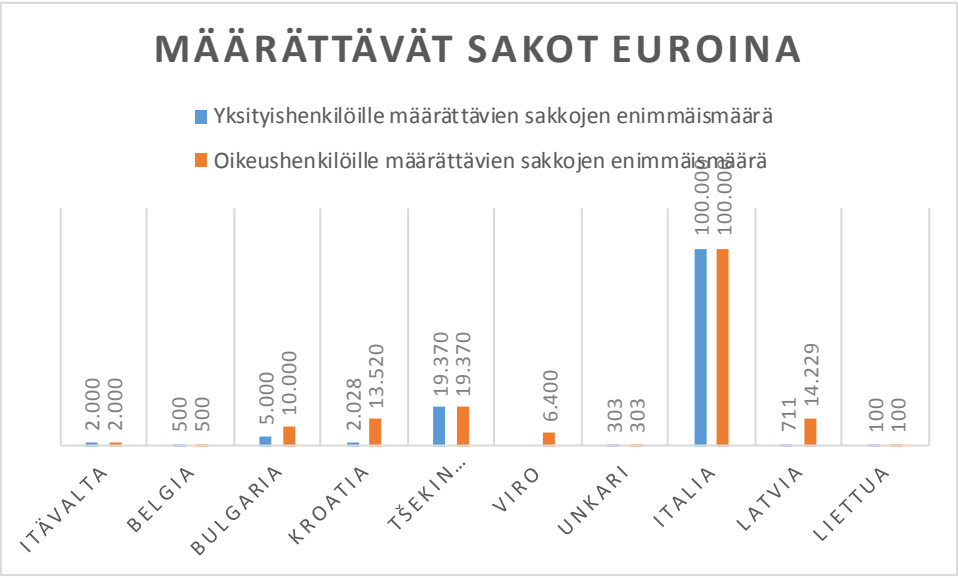
d) Markkinoille saattaminen muulla perusteella

Hyljetuotteiden saattaminen EU:n markkinoille muulla kuin kahden edellä mainitun poikkeuksen perusteella ei ole sallittua. Ainoastaan Portugalille ja Virolle ilmoitettiin pyynnöstä saattaa hyljetuotteita markkinoille muista syistä kuin inuiittiyhteisöjä tai muita alkuperäisyhteisöjä koskevaan poikkeukseen tai matkailijoiden tai heidän perheidensä henkilökohtaiseen käyttöön vedoten. Virossa eräs jalkineiden valmistaja toi parkittuja hylkeennahkoja (1 700 kappaletta vuonna 2016, 1 988 kappaletta vuonna 2017 ja 2 418 kappaletta vuonna 2018) maahan sisäistä jalostusta varten ja jälleenvei sitten kaikki jalostetut tavarat. Portugali hylkäsi hakemuksen hyljetuotteiden tuonnista kauppaa varten.

e) Seuraamukset

Perusasetuksen 6 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on säädettävä tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista, joita sovelletaan asetuksen rikkomiseen, ja varmistettava näiden sääntöjen täytäntöönpano.

Kaikki jäsenvaltiot Suomea lukuun ottamatta ovat ottaneet käyttöön säännöt seuraamuksista, joita sovelletaan perusasetuksen rikkomiseen. Suomi on parhaillaan tekemässä muutoksia asiaa koskevaan lainsäädäntöön sisällyttääkseen siihen tällaiset säännöt. Seuraamukset vaihtelevat sakoista sekä tavaroiden menetetyksi tuomitsemisesta ja niiden tuhoamisesta (käytössä kaikissa jäsenvaltioissa Suomea lukuun ottamatta) vankeusrangaistukseen (käytössä ainoastaan joissakin jäsenvaltioissa). Sakon määrä riippuu yleensä siitä, onko rikoksentekijänä luonnollinen henkilö vai oikeushenkilö. Alla olevassa taulukossa esitetään sakkojen enimmäismäärä (euroina) jäsenvaltioissa, jotka ilmoittivat sakkojen enimmäismäärän kansallisessa kertomuksessaan. Taulukko ei ole tyhjentävä, mutta siitä käy kuitenkin ilmi merkittävät erot eri jäsenvaltioiden määräämissä sakoissa.

Yksikään kertomuksen toimittaneista jäsenvaltioista ei määrännyt näitä seuraamuksia viitekauden aikana, eikä tulli takavarikoinut hyljetuotteita yhdessäkään näistä jäsenvaltiosta siitä syystä, että tuotteet olisivat olleet asetuksen vastaisia.

f) Tietojen käsittely

Ainoastaan Alankomaissa, Espanjassa, Kroatiassa, Portugalissa ja Suomessa on käytössä täytäntöönpanoasetuksen 7 artiklan mukainen todistuksessa olevien tietojen vaihtamiseen ja tallentamiseen käytettävä sähköinen järjestelmä. Yhdelläkään jäsenvaltiolla ei ollut raportoitavaa täytäntöönpanoasetuksen 8 artiklassa tarkoitetusta henkilötietojen suojelusta todistusten käsittelyssä.

g) QR-koodimerkinnällä tietoa

Asetuksen, sellaisena kuin se on muutettuna, 3 artiklan 4 alakohdassa tarkoitetut tunnustetut elimet voivat asettaa QR-koodimerkinnän sertifioimiinsa hyljetuotteisiin, jotta inuiittiyhteisöjä tai muita alkuperäisyhteisöjä koskevan poikkeuksen moitteeton soveltaminen voidaan varmistaa ja tiedottaa paremmin hyljetuotteiden kauppaa koskevasta EU:n järjestelmästä. QR-koodi vie Europa-verkkosivustolle[12], josta saa tietoja hyljekauppaa koskevasta järjestelmästä.

Ainoastaan yhdeksän jäsenvaltiota (Irlanti, Italia, Latvia, Portugali, Puola, Slovenia, Suomi, Tanska ja Viro) on tietoisia QR-koodin olemassaolosta, eivätkä tulliviranomaiset tai muut toimeenpanoelimet ottaneet yhteyttä yhteenkään jäsenvaltioon QR-koodiin liittyvien ohjeiden saamiseksi.

h) Hylkeenpyynti

Raportointikauden aikana hylkeenpyyntiä harjoitettiin Ruotsin, Suomen, Tanskan ja Viron alueilla.

Kertomuksissaan nämä neljä jäsenvaltiota kuvasivat lyhyesti pyynnin tarkoitusta, olosuhteita, joissa sitä harjoitettiin, käytettyä tappamismenetelmää, sitä, miten eläinten hyvinvointi otettiin huomioon, sekä pyynnin vaikutusta hyljekantaan, ekosysteemeihin ja ihmisen toimintaan. Seuraavassa tekstissä kuvataan näissä neljässä kansallisessa kertomuksessa ilmaistuja näkemyksiä.

Tanskassa hylkeitä ei voi pyytää vapaasti, vaan poikkeuslupaa voidaan anoa hylkeiden ampumiseen 100 metrin säteellä pyydyksestä, kun tarkoituksena on ehkäistä pyydykselle aiheutuvia vahinkoja, ja nimenomaisesti lisääntymis- ja karvanvaihtokauden ulkopuolella. Vuodesta 2018 lähtien poikkeuslupia on myös myönnetty hylkeiden ampumiseen virtapaikoista, millä on ollut myönteinen vaikutus paineen alla olevien kalakantojen emokalastoihin. Ampumiseen saatavan poikkeusluvan edellytyksenä on hyväksyttyä kaliiperia olevan kiväärin käyttäminen, erityisen kivääritestin läpäisy ja Tanskan metsästyslupa. Bornholmilla harmaahylkeitä saa ampua vuoden ympäri, sillä alueella ei ole lisääntymisalueita, mutta hylkeenpyytäjien on osallistuttava erityiselle hylkeenpyyntikurssille. Hyljekantoja valvotaan Tanskassa vuotuisella laskennalla. Vaikuttaa siltä, että raportointikaudella pyydettyjen hylkeiden vähäisellä määrällä (78 kirjohyljettä ja 1 harmaahylje) ei ole ollut vaikutusta hyljekannan kokoon, hylkeiden käyttäytymiseen yleisesti, meriekosysteemiin tai hylkeiden katselumahdollisuuksiin.

Virossa hylkeitä saa pyytää meren luonnonvarojen kestävän hallinnoinnin ja Viron pikkusaarten paikallisten yhteisöjen hylkeenpyytäjien ja perheiden toimeentulon varmistamiseksi, jotta nämä voivat säilyttää kulttuuriperintönsä ja perinteensä. Hylkeenpyyntiä säännellään tiukasti ”pyyntisäännöillä”, ja eläinten hyvinvoinnista

[12] https://ec.europa.eu/environment/biodiversity/animal_welfare/seals/eu_seal_regime.htm

huolehditaan perusteellisesti. Pyyntiä on mahdollista harjoittaa ainoastaan sille osoitetuilla alueilla pyyntikauden aikana (15. huhtikuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana) ja sitten, kun on läpäissyt ampumatestin. Asetyypille ja käytettäville ammuksille on erityisvaatimukset, ja pyynti on kielletty moottorikäyttöisistä vesikulkuneuvoista. Vuosittainen hylkeenpyyntikiintiö on rajoitettu 1 prosenttiin hyljekannasta, ja vaikutus hyljekantaan ja ekosysteemeihin on marginaalinen. Vuonna 2015 hylkeitä pyydettiin 10 hylkeenpyyntikiintiön ollessa 53. Vuonna 2016 vastaavat luvut olivat 10 ja 42, vuonna 2017 9 ja 45 ja vuonna 2018 19 ja 37. Vuodesta 2015 alkaen harmaahylkeiden pyynti on ollut taas sallittua Virossa, mikä on herättänyt eloon vanhan perinteen, sillä hyljekanta on kasvanut vuosien aikana. Viro ilmoitti kertomuksessaan, että tämä pienimuotoinen pyynti on välttämätöntä kalastukselle aiheutuvien vahinkojen vähentämiseksi, mutta hylkeenpyynti ei ole sallittua alueilla, joissa harmaahylje on suojeltu.

Suomessa hylkeenpyyntiä säännellään kansallisella ja asiaankuuluvalla EU:n lainsäädännöllä kestävien pyyntikiintiöiden, rajallisen pyyntikauden sekä aseita ja ammuksia koskevien teknisten erityisominaisuuksien avulla. Lupaperusteista hylkeenpyyntiä harjoitetaan sekä saarilla että luodoilla meren luonnonvarojen kestävän hallinnoinnin vuoksi, mutta myös kaupalliselle kalastukselle aiheutuvien vahinkojen ehkäisemiseksi. Viime vuosina jäältä harjoitettava pyynti on ollut mahdollista ainoastaan pohjoisella Itämerellä. Monilla hylkeenpyytäjillä on erityiset nykyaikaiset kiväärit hylkeenpyyntiin, ja ennen kuin pyynti on sallittua, heidän on osallistuttava pyyntietiikkaa käsittelevälle kurssille ja läpäistävä koe. Useiden vuosien ajan Suomen riistakeskus on myös kouluttanut hylkeenpyytäjiä rannikkoalueilla tappavan lopetusmenetelmän käytössä. Maa- ja metsätalousministeriö vastaa suurimman sallitun saalismäärän asettamisesta harmaahylkeiden ja norpan kestävälle pyytämiselle Luonnonvarakeskuksen keräämien parhaiden käytettävissä olevien tieteellisten tietojen perusteella. Heikkojen hyljekantojen (esim. Suomenlahden norppakannan) pyynti ei ole sallittua. Koska hylkeenpyytäjiä on vain muutamia satoja – sen vuoksi, että pyynti on kallista ja pyyntipäiviä on rajoitetusti – ainoastaan muutamia satoja hylkeitä ammutaan vuosittain. Hyljekannan arvioitu vuosittainen kasvu on suurempi kuin pyydettyjen hylkeiden määrä. Hylkeet ovat opportunistisia ravinnon syöjiä. Suomessa ja Ruotsissa on saatu todisteita, että hylkeet syövät kalasaalista pyydyksistä, jos pyydykset eivät ole hylkeenkestäviä. Todellisuudessa ainoastaan loukut, rysät (pitkät laukunmalliset kalastusverkot, jotka pysyvät auki renkaiden avulla) tai vastaavat pyydykset voidaan osittain tehdä hylkeenkestäviksi ja samalla pitää huolta kaupallisen kalastuksen elinkelpoisuudesta. Tutkimusten mukaan hylkeet syövät suuren määrän saaliskalaa pyydyksistä todisteita jättämättä, mistä syystä hylkeiden vaikutusta kalakantoihin on vaikea arvioida. Hylkeet syövät päivittäin 3–5 kiloa kalaa, ja tämä voi vaarantaa EU:n tai kansallisella lainsäädännöllä suojeltavia kalalajeja tai -kantoja. Kaupallinen ja virkistyskalastus kidusverkoilla on vähennyt 30–40 prosenttia viime vuosikymmenten aikana ulkosaaristossa ja jopa kokonaan lakannut tietyillä alueilla hylkeiden saalistuksen vuoksi. Hylkeenpyyntiä harjoitetaan pääasiassa ulkosaariston merialueilla, joissa vuorovaikutus muun ihmisen toiminnan kanssa on olematonta. Suomen kertomuksessa korostetaan, että hyljetuotteiden kauppakielto vähentää mahdollisuuksia kehittää hylkeisiin perustuvaa kestävää toimintaa, kuten matkailua. Pyydysten läheisyydessä harjoitettavan hylkeenpyynnin myönteinen vaikutus on ainoastaan väliaikaista, sillä uusia hylkeitä ilmaantuu paikalle muutamien päivien tai vain tuntien kuluessa. Yleisesti ottaen hylkeenpyyntiä ei voida pitää ainoana tapana vähentää hylkeiden aiheuttamia ongelmia.

Ruotsissa suojelutarkoituksessa harjoitettava pyynti on sallittua ja Ruotsin ympäristönsuojeluviraston tiukasti sääntelemää alueilla, joissa kasvava hyljekanta aiheuttaa suuria vahinkoja pyydyksille ja syö saaliskalaa. Myös pyyntikiintiötä ja käytettäviä ammuksia

säännellään tiukasti. Ruotsin ympäristönsuojeluviraston päätöksistä käy ilmi, että käytettyjen tappamismenetelmien tulee johtaa välittömään kuolemaan, jotta vältetään tarpeeton kärsimys. Hylkeenpyynti veneistä edellyttää, että pyytäjä on osallistunut Ruotsissa tai Suomessa järjestettävään metsästäjäliiton koulutukseen ja että vene ei ole liikkeessä. Myös Ruotsin metsästyslaissa säädetään, että pyynnistä ei saa aiheutua tarpeetonta kärsimystä. Ruotsissa tutkitaan parhaillaan hylkeenkestävien kalastuslaitteiden kehittämistä. Hylkeenpyynti kalastusalan suojelemiseksi on ainoa sallittu pyyntitapa, ja näin pyydettyjen hylkeiden määrä edustaa vain hyvin pientä osaa hyljekannasta. Siksi Ruotsi ilmoittikin, että pyynnin vaikutus hyljekantaan ja ekosysteemeihin on vähäistä.

i) Kokonaisarvio

Jäsenvaltioita pyydettiin toimittamaan kokonaisarvio asetuksen kolmesta näkökohdasta alueellaan: sen toimivuudesta (kyky toteuttaa sen sääntelytehtävä), vaikuttavuudesta (kyky tuottaa toivottu tulos) ja vaikutuksesta (esimerkiksi hyljetuotteiden muuttuneet markkinat).

Jotkin jäsenvaltiot (Belgia, Bulgaria, Irlanti, Italia, Liettua, Slovakia ja Tšekki) totesivat, ettei niiden alueilla käydä hyljetuotteiden kauppaa, minkä vuoksi ne eivät pysty arvioimaan asetuksen toimivuutta, vaikuttavuutta ja vaikutusta. Osa jäsenvaltioista (Alankomaat, Kypros, Romania, Saksa ja Slovenia) ei toimittanut lainkaan arviointia oletettavasti samasta syystä.

Toiset jäsenvaltiot (Espanja, Itävalta, Kroatia, Latvia, Portugali, Puola, Ruotsi, Suomi, Tanska, Unkari, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta) taas katsovat, että asetus on tarkoitukseen sopiva, eivätkä ne ole kohdanneet siihen liittyviä ongelmia tähän mennessä. Näiden maiden tulliviranomaisilla on olemassa menettelyt asetuksen panemiseksi asianmukaisesti täytäntöön. Ruotsi, Suomi, Tanska ja Viro esittivät konkreettisia huomautuksia, jotka esitetään alla.

Tanska toi esiin, että hylkeenpyynnillä on suuri merkitys Grönlannissa ja että Tanskan hallituksen mukaan pitää edistää ymmärrystä Grönlannin hylkeenpyynnistä kestävänä laillisena ammattina ja vahvistaa Grönlannista peräisin olevien hyljetuotteiden vientiä myös EU:hun. Tanska ja Grönlanti väittivät kuitenkin, että vaikka tuontikielto ei koske inuiittiyhteisöjen tai muiden alkuperäisyhteisöjen harjoittamasta hylkeenpyynnistä peräisin olevia tuotteita, grönlantilaisten hylkeennahkojen myynti EU:n markkinoille on kiellon myötä vähentynyt selvästi. Tanska haluaisi, että EU tiedottaisi yleisölle paremmin Grönlannin oikeudesta hylkeennahan vientiin (tietyillä ehdoilla).

Viron kanta on, että meren luonnonvarojen hallinnointitarkoituksiin pyydetyt hylkeet tulisi hyödyntää täysimääräisesti ja että paikallisten yhteisöjen valmistamien käsityötuotteiden pienimuotoinen myynti olisi sallittava, jotta pyynnistä aiheutuvat kulut saadaan korvattua ja näiden yhteisöjen luovuutta ja perinteitä esiteltyä. Viron mukaan se, ettei edes vähäisiä määriä hyljetuotteita saa myydä laillisesti, vaikuttaa maan matkailuun, paikallisyhteisöjen kehittymiseen ja tiettyjen alueiden perinteiden säilyttämiseen.

Suomen mukaan asetuksen vaikutus ulottuu suunniteltua tarkoitusta pitemmälle. Kielto on osaltaan vaikuttanut rannikkokalastuksen nykyiseen heikkoon tilaan ja alentanut huomattavasti hylkeiden arvoa riistaeläinlajina. Kiellon vuoksi ainoastaan hylkeenpyytäjät voivat käyttää pyydettyjä hylkeitä, mikä vähentää halukkuutta pyytää hylkeitä pyydysten läheisyydestä ja pakottaa hylkeet ja kalastajat rinnakkaiseloon. Hyljekannat ovat kasvussa Itämerellä, ja hylkeitä esiintyy kaikkialla Suomen rannikolla. Suomi ilmaisi kertomuksessaan, ettei meren luonnonvarojen kestävän hallinnoinnin vuoksi harjoitettavan hylkeenpyynnin uskota aiheuttavan yleistä vastustusta. Siinä eläinten hyvinvointi huomioidaan

täysimääräisesti ja pyydettyjen hylkeiden kaikki osat käytetään sen sijaan, että ne heitettäisiin pois. Hylkeet voidaan tappaa nopeasti aiheuttamatta vältettävissä olevaa kärsimystä menetelmillä, jotka tuhoavat aivojen sensorisen toiminnan. Kun otetaan huomioon, että hylkeet ovat arvokas luonnonvara Suomessa, hyvin järjestetyn hyljetuotteiden myynnin salliminen parantaisi osallisuuden tunnetta ja sitoutumista näiden luonnonvarojen kestävään käyttöön. Hyljetuotteiden myynti ei ole koskaan ollut suuri ala, eikä sen liikevaihto ole ollut merkittävää. Rannikkoalueilla kaupalla on kuitenkin potentiaalia toimeentulon lähteenä ja kulttuuriarvojen ylläpitämisessä. Vuonna 2018 toteutetusta kyselystä kävi ilmi, että 50 prosenttia suomalaisista suhtautuu myönteisesti pienimuotoiseen hyljetuotteiden kauppaan. Itämerellä tehtyjen laskentojen mukaan harmaahylkeiden kokonaiskanta on 40 000–54 000 yksilöä ja kannan vuosittainen kasvu on 2 300–3 000 yksilöä. Itämerellä pyydettiin 1. lokakuuta 2018 ja 31. heinäkuuta 2019 välisenä aikana 254 harmaahyljettä. Norppakannan koko on vähintään 20 000 yksilöä ja kannan vuosittainen kasvu on 1 000 yksilöä. Harmaahyljettä esiintyi aiemmin ainoastaan Itämeren pohjoisilla alueilla, mutta sen kasvava kanta on alkanut levittäytyä koko Itämeren alueelle. Tämän myötä itäiseen turskakantaan on tarttunut loisia ja turskakuolevuus on kasvanut. Suomen mielestä EU:n olisi vakavasti harkittava hyljetuotteiden myynnin kieltävän asetuksen muuttamista kiellosta kalastukselle ja pyyntikulttuurille aiheutuvien huomattavien kielteisten sosioekonomisia vaikutusten lieventämiseksi.

Ruotsin viranomaiset ja kansalaisjärjestöt esittivät seuraavat huomautukset asetuksen vaikutuksen osalta. Hylkeenpyynti on aina ollut osa ruotsalaista kulttuuria ja historiaa sekä keino pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittaville kalastajille saada lisätuloja lihan ja nahan sekä työkaluihin, koruihin ja aseisiin käytettävien luiden myynnistä. Kiellon vuoksi yhä harvemmat pyytävät hylkeitä samalla kun hyljekanta on kasvamassa kannan turvallista biologista tasoa suuremmaksi ja aiheuttaa loistartuntoja kalakantoihin, kilpailua kalasta ja vahinkoa pyydyksille. Ruotsin ympäristönsuojeluviraston päähuoli on, että nykyisen hyljetuotteiden järjestelmän kauppakielto estää sekä hylkeen käytön luonnonvarana että pyydyksille ja välineille suuria vahinkoja aiheuttavan kasvavan hyljekannan tehokkaan hallinnoinnin. Ruotsi on sitoutunut varmistamaan, että harmaahylkeen suotuisa suojelun taso säilyy. Ruotsin meri- ja vesiviranomaisen (Havs- och vattenmyndigheten, HaV) mukaan ihmiset saattaisivatkin hyväksyä tarvittavat toimenpiteet kasvavan hyljekannan hallinnoimiseksi, jos hyljetuotteiden kauppa olisi taas sallittua edellä esitetyistä syistä. Jotta Ruotsissa kalastajille kansallisen lainsäädännön mukaan maksettava korvaus hylkeiden aiheuttamasta vahingosta olisi perusteltu, harmaahylje olisi nähtävä arvokkaana luonnonvarana. Pyyntimatkailun ja hyljetuotteiden myynnin taloudellista arvoa olisi analysoitava vertaamalla sitä hylkeiden aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta aiheutuvaan kustannukseen. Ruotsin valtion maatalousvirasto (Jordbruksverket, SJV) pitää ohjaavana periaatteena sitä, että kaikkia Ruotsin luonnonvaraisia lajeja tulisi hallinnoida pitkäkestoisella kestävällä tavalla, joka ei vaikuta kielteisesti niiden suojelun tasoon. Muutettu hyljetuotteiden kauppaa koskeva EU:n järjestelmä teki meren luonnonvarojen kestävän hallinnoinnin vuoksi pyydettyjen hylkeiden kaupallisesta käytöstä laitonta. Vaikka hylkeitä siis pyydetään Itämerellä laillisesti, ainoastaan hylkeenpyytäjän oma kotitalous voi käyttää saalista tai se päätyy jätteeksi kaatopaikoille, mitä voidaan sekä ympäristön kannalta että eettisestä näkökulmasta katsottuna pitää kestämättömänä toimintana. Tästä syystä Ruotsi ilmaisee kertomuksessaan, että pienimuotoinen hyljetuotteiden myynti tulisi sallia. Ruotsin kauppakollegio (kommerskollegium) muistutti, että Ruotsi oli aiemmissa neuvotteluissa anonut hyljetuotteiden kauppaa koskevalle kiellolle poikkeuslupaa. Ruotsin kalastajaliitot tuovat esiin sen seikan, että hylkeet aiheuttavat yhä enemmän vahinkoa pienimuotoiselle rannikkokalastukselle ja että kalastajat jatkavat niiden pyyntiä Itämerellä luonnonvarojen

hallinnointia koskevien syiden vuoksi. Kalastajien mielestä on valitettavaa, että näin arvokas luonnonvara muunnetaan jätteeksi, sillä suurin osa saaliista päätyy kaatopaikoille, joissa hylkeenpyytäjien on lisäksi maksettava saaliinsa hävittämisestä. Metsästäjäliiton mukaan hylkeenpyynti on osa kulttuuriperintöä ja keino suojella kalakantojen biologista monimuotoisuutta. Nykyistä suojelutarkoituksessa harjoitettavaa pyyntiä säännellään tiukoilla säännöillä, mutta varsinainen ongelma on se, että laillisesti pyydettyjä hylkeitä ei voida kauppakiellon vuoksi käyttää tai myydä. Suojelutarkoituksessa harjoitettava pyynti edellyttää Ruotsin metsästäjäliiton mukaan merkittäviä investointeja osaamiseen ja välineisiin, ja sitä harjoittavat tulevaisuudessa enää muutamat erikoistuneet ammattilaiset, joiden mielenkiinto hylkeenpyyntiä kohtaan laskee, kun he ovat saaneet omat henkilökohtaiset lihaan ja nahkaan liittyvät tarpeensa täytetyiksi.

4. Tunnustettujen elinten kertomukset

Asetuksen (EU) 2015/1775 3 artiklan 1 a alakohdan mukaan niiden hyljetuotteiden mukana, jotka voidaan saattaa EU:n markkinoille inuiittiyhteisöjä tai muita alkuperäisyhteisöjä koskevan poikkeuksen perusteella, on oltava Euroopan komission komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1850 (täytäntöönpanoasetus) 3 artiklan mukaisesti tätä tarkoitusta varten tunnustaman elimen myöntämä todistus.

Tähän mennessä Euroopan komissio on tunnustanut seuraavat kolme elintä:

- Grönlannin kalastus-, pyynti- ja maatalousministeriö[13]
- Nunavutin territorion ympäristövirasto (Kanada)[14]
- Kanadan Luoteisterritorioiden hallitus[15].

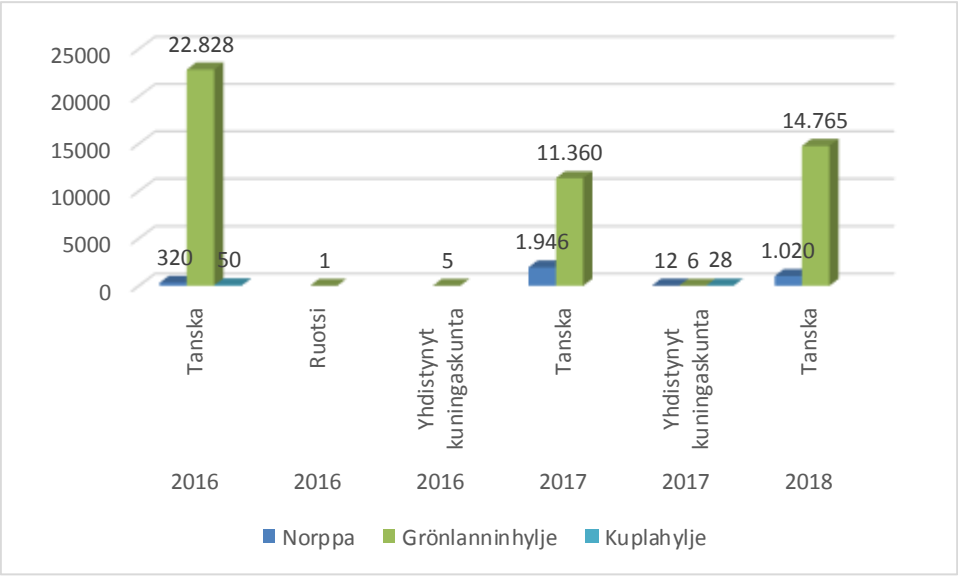
Tunnustetuille elimille annettiin 30. kesäkuuta 2019 asti aikaa vastata verkkokyselyyn tämän kertomuksen laatimista varten. Grönlannin ja Nunavutin osalta raportointikausi oli 26. lokakuuta 2015–31. joulukuuta 2018 ja Kanadan Luoteisterritorioiden osalta 14. helmikuuta 2017–31. joulukuuta 2018.

a) Todistukset

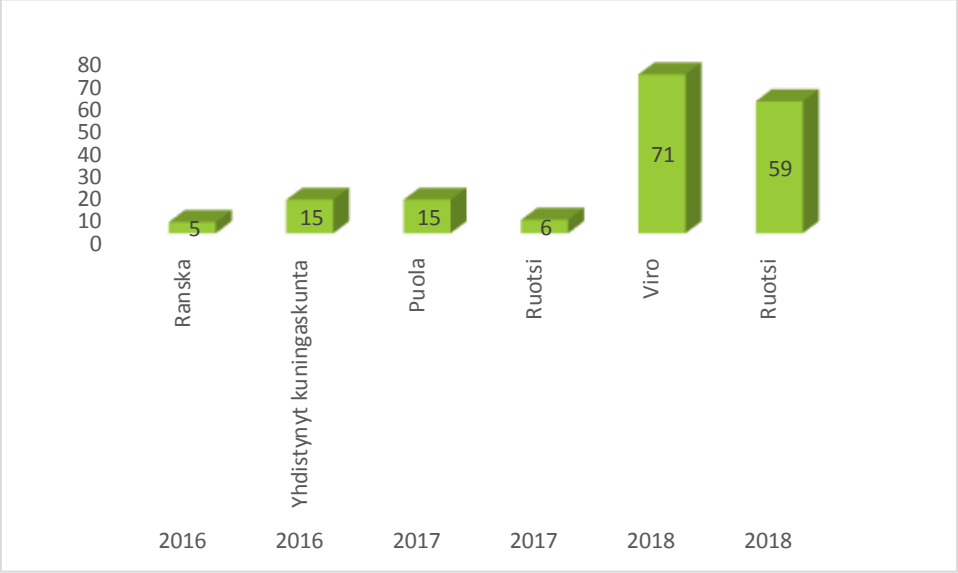
Grönlannin ja Nunavutin tunnustetut elimet myönsivät merkittävän määrän todistuksia raportointikauden aikana hyljetuotteilleen, jotta nämä voitiin saattaa EU:n markkinoille. Näihin hyljetuotteisiin kuuluivat muokattu tai parkittu hylkeennahka sekä kaupallisesti parkitusta hylkeennahasta valmistetut tuotteet, mutta myös hylkeennahasta valmistetut asusteet, kuten pääpannat, hatut, tohvelit, hiuspinnit tai laukut.

Grönlannin kalastus-, metsästys- ja maatalousministeriö myönsi todistuksia norpasta, grönlanninhylkeestä ja kuplahylkeestä valmistetuille tuotteille, jotka saatettiin EU:n markkinoille Ruotsissa, Tanskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Seuraavasta taulukosta käy ilmi näiden kolmen EU:n jäsenvaltion tuomien hyljetuotteiden hyljelajikohtaisten yksikköjen lukumäärä kolmevuotisen raportointikauden aikana.

[13] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1571662742841&uri=CELEX:32015D1027(02)
[14] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1571662612122&uri=CELEX:32015D1027(01)
[15] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32017D0265

Nunavutin territorion ympäristövirasto (Kanada) myönsi todistuksia ainoastaan norpista valmistetuille tuotteille, jotka saatettiin EU:n markkinoille Puolassa, Ranskassa, Ruotsissa, Virossa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Seuraavasta taulukosta käy ilmi näiden EU:n jäsenvaltioiden tuomien norppatuotteiden yksikköjen lukumäärä kolmevuotisen raportointikauden aikana.

Taulukosta ei näy, että myös Viro toi yhden grönlanninhyljetuotteen vuonna 2018. Koska Norjaa ei käsitellä tässä kertomuksessa, ainoastaan tiedoksi kerrottakoon, että Nunavutin territorion ympäristövirasto myönsi Norjan markkinoille saattamista varten todistuksia 377 norppatuotteelle ja 23 grönlanninhyljetuotteelle vuonna 2018.

Kanadan Luoteisterritorioiden hallitus ei myöntänyt yhtään todistusta kaksivuotisen raportointikautensa aikana, sillä huutokauppojen kautta tapahtuva käsittelemättömän hylkeennahan myynti on rajoittunut Kanadan kotimarkkinamyyntiin, johon alkuperän varmentamista ei vaadita. Tunnustetun elimen mukaan EU:n markkinoiden/kysynnän puute johtuu hyljetuotteiden kauppaa koskevasta EU:n kiellosta.

Kaikki kolme tunnustettua elintä ilmoittivat joistakin todistuksiin liittyvistä ongelmista.

Grönlannin tunnustetun elimen osalta Great Greenland Furhousesta / Kopenhagen Furista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan lähetettävien parkittujen hylkeennahkojen pakkausten tullitarkastus on vienyt suhteettoman pitkiä aikoja rajalla. Tästä syystä osa asiakkaista ei enää halua ostaa hylkeennahkaa, koska eivät tiedä varmasti saavansa tuotteet nopeasti.

Nunavutin tunnustettu elin toi esiin useita todistuksiin liittyviä ongelmia ja tiedusteli EU:lta, voisiko elin

- myöntää yhden todistuksen useille nahoille, sillä Nunavutin tunnustettujen elinten järjestelmä myöntää tällä hetkellä todistuksia vain yksittäisille nahoille. Kun tämä ongelma on ratkaistu, Nunavut haluaisi kokonaan automatisoida todistusten myöntämisen.

- myöntää todistuksen Nunavutin käsityöläisille, jotka todistavat käyttävänsä työssään ainoastaan inuiittien harjoittamasta hylkeenpyynnistä peräisin olevaa hylkeennahkaa. Yhden hyljetuotteen valmistukseen voidaan itse asiassa käyttää useita nahkoja, tai yhdestä nahasta voidaan jalostaa useita hyljetuotteita. Jotkut käsityöläiset ostavat nahkaa muilta tunnustetuilta elimiltä ja yhdistävät näitä Nunavutin nahkoihin, joista he valmistavat sitten lopputuotteensa. Nunavutin territorio sitoutuisi seuraamaan näitä henkilöitä ja vaatimaan jäljitettävyyttä varmistaakseen vaatimusten täyttymisen.

- olla erittelemättä sen EU:n jäsenvaltion nimeä, jonka markkinoille tuote saatetaan. Joissakin tapauksissa tuote saatetaan viedä EU:hun, viedä sieltä pois ja viedä sitten uudelleen EU:hun; toisinaan taas se saatetaan jalostaa tietyssä jäsenvaltiossa, mutta tunnustettu elin ei tiedä, missä lopputuote saatetaan markkinoille. Nykyinen todistusmuoto edellyttää, että tunnustettu elin sisällyttää jäsenvaltion nimen todistukseen, ja tämä olisi syytä muuttaa yleiskirjaukseksi tuonnista EU:hun.

- tutkia muita tapoja inuiittialkuperän osoittamiseksi kuin fyysinen todistus, esimerkiksi Nunavutin territorion seuraamiin ja sertifioimiin nahkoihin tatuoitu leima tai QR-koodilliset tuotelaput, joissa on Nunavutin territorion koholeima, jota on lähes mahdotonta jäljitellä.

Nunavutin tunnustettu elin halusi myös tietää, miten toimia siinä tapauksessa, että henkilö saapuu EU:hun mukanaan sekä myytäviä hyljetuotteita että hylkeennahasta valmistettuja henkilökohtaisia tavaroita.

Luoteisterritorioiden tunnustetun elimen mukaan pääongelma on se, että sen nykyisellä järjestelmällä voidaan todentaa ainoastaan kokonaisille (käsittelemättömille tai käsitellyille) hylkeennahoille käsin kirjoitetut todistukset. Järjestelmään ei voida kirjata, onko yksittäiset tuotteet valmistettu yhdestä vai useasta hylkeennahasta, ja siksi todistukset on laadittava käsin jokaiselle tuotteelle. Todistuksen täytäntöönpano edellyttää muutoksia järjestelmään, mihin tarvitaan rahoitusta. Kaikki Nunavutin ja Luoteisterritorioiden inuiittien/inuvialuitien pyytämät hylkeet olisi katsottava vaatimusten mukaisiksi, ja näiden nahkojen sertifioinnin olisi oltava automaattista. Vaatimustenmukaisuuden varmistavista mekanismeista on tiedotettu hyvin todistuselinprosessin kautta. Vaatimusten täyttämättä jättämiselle on vahvistettu seuraamukset, joita ei vielä tähän mennessä ole tarvinnut soveltaa. Luoteisterritorioiden tunnustettu elin on tyytymätön EU:n puutteelliseen sitoumukseen tarjota taloudellista tai teknistä tukea poikkeuksen toimeenpanemiseksi. Se myös kehottaa EU:ta tarjoamaan kohdennettua hankerahoitusta koulutukseen ja tiedotustoimiin, jotta inuiitit/inuvialuitit voivat puhua puolestaan kuluttajille ja eurooppalaisille harjoittamastaan taloudellisesta toiminnasta.

Tunnustettuja elimiä pyydettiin kertomaan, miten ne valvovat perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdan noudattamista, jonka mukaan hyljetuotteiden markkinoille saattaminen on sallittua ainoastaan silloin, kun hyljetuotteet ovat peräisin inuiittiyhteisöjen tai muiden alkuperäisyhteisöjen perinteisesti harjoittamasta pyynnistä toimeentuloa varten ja kun pyynti suoritetaan tavalla, jossa otetaan asianmukaisella tavalla huomioon eläinten hyvinvointi.

Grönlannin kalastus-, metsästys- ja maatalousministeriö ohjasi komission tarkastelemaan yhä paikkansa pitävää tietoa, jonka se oli antanut ennen todistuksia myöntäväksi elimeksi tunnustamistaan.

Nunavut vahvistaa, että inuiitit ovat perinteisesti ja historiallisesti aina pyytäneet hylkeitä Nunavutissa ja että kaikki hylkeenpyynti Nunavutissa on luonteeltaan toimeentulon hankkimista. Alueen inuiiteille ei ole myönnetty kaupallisia lupia. Nunavutin luonnonvaraisesta eläimistöstä ja kasvistosta annetussa laissa säädetään pyydettyjen hylkeiden inhimillisestä kohtelusta, ja sen täytäntöönpanoa valvovat suojelun tasosta vastaavat viranomaiset. Hylkeennahkoja jäljitetään Fur Tracking System -järjestelmällä. Nunavutin territorion ympäristövirasto on myöntänyt todistukset kaikille sertifioitavissa oleville hylkeennahoille ja tuotteille, jotka täyttävät alkuperäisyhteisöjä koskevan poikkeuksen vaatimukset. Inuiiteilla ja Nunavutin territoriolla on seuraavat kolme pääperiaatetta hylkeenpyynnissä: 1) kestävä hylkeenpyynti, jossa luonnonvaroja suojellaan ylipyynniltä ja hallinnoidaan hylkeiden paikan säilyttämiseksi maailmanlaajuisessa ekosysteemissä; 2) täysimääräinen hyödyntäminen, jossa liha hyödynnetään ruokana, nahka käytetään vaatetukseen ja öljy toimii tärkeänä omega-3-rasvahappojen lähteenä; ja 3) inhimillinen pyynti, jossa hylkeitä kohdellaan kunnioittavasti ja pyydetään ainoastaan tarpeeseen ja jossa tappaminen itsessään on siisti ja nopea toimenpide.

Luoteisterritorioiden mukaan Luoteisterritorioiden hallitus ja inuvialuitien alueellinen yhteenliittymä ovat pohjoisten kulttuurien/yhteisöjen ainoita päteviä edustajia. Alaa ja sen potentiaalia käsittelevää tutkimusta ei ole vielä tehty.

Yksikään tunnustetuista elimistä ei ole todennut vaatimusten täyttämättä jättämistä. Nunavutin pieni asianosaisten käsityöläisten joukko noudattaa tiukasti EU:n markkinoille pääsyä koskevia sääntöjä. Nunavutin tunnustettu elin on jakanut alueella ja tärkeimmille Nunavutin ulkopuolisille ryhmille koulutusmateriaaleja, joilla se on halunnut selkeyttää sertifiointiprosessia ja välittää yhteystietonsa.

Kaikki kolme tunnustettua elintä auditoidaan vuosittain. Grönlannissa tämä auditointi ei koske yksinomaan hyljetuotteiden kauppaa koskevan EU:n järjestelmän sertifiointiprosessia. Nunavutissa voidaan suorittaa perusteellisempia auditointeja, mikäli erityisiä ongelmia ilmenee.

Kolme tunnustettua elintä laativat säännöllisesti toimintakertomukset. Toimintakertomus laaditaan Grönlannissa vuosittain. Nunavutissa ministerille toimitetaan neljännesvuosikatsaukset kaikkien hylkeennahan käyttöön liittyvien ohjelmien, hankkeiden, toimintojen ja aloitteiden tilasta. Luoteisterritorioissa ministerille toimitetaan säännöllisiä kertomuksia turkisalaan liittyvistä aloitteista, ja niissä käsitellään hyljetuotteita, raaka-aineiden vuosittaisia myyntejä ja perinteisille elinkeinoille annettavaa tukea. Tunnustettuja elimiä ei pyydetty toimittamaan tietoja näiden toimintakertomusten sisällöstä.

b) Tietojen käsittely

Kaikki kolme tunnustettua elintä käyttävät sähköistä järjestelmää todistuksissa olevien tietojen vaihtoon ja tallentamiseen. Nunavutissa käytetään Fur Tracking System -järjestelmää nahkojen alkuperätietojen tallentamiseen ja hylkeennahkatodistusten myöntämiseen.

Yhdelläkään tunnustetulla elimellä ei ollut ongelmia henkilötietojen suojelussa todistusten käsittelyn yhteydessä. Nunavutin Fur Tracking System on osittain rahoitusjärjestelmä, ja siksi sen sisällöt ovat luottamuksellisia.

c) QR-koodimerkinnällä tietoa

Grönlannin pyynnöstä komissio sopi QR-koodien asettamisesta hyljetuotteisiin. Tämän tarkoituksena on tiedottaa kuluttajille paremmin inuiittipoikkeuksen olemassaolosta ja laillisuudesta. Sellaisten hyljetuotteiden saattamista EU:n markkinoille helpotetaan, joissa on tämä erityiskoodi ja joiden mukana on tunnustetun elimen myöntämä todistus. QR-koodi vie verkkosivustolle, josta saa tietoa hyljekauppaa koskevasta EU:n järjestelmästä.

Grönlanti ja Nunavut käyttävät QR-koodia. Nunavutissa se asetetaan hylkeennahoille ja myös tuotelappuihin, joita käsityöläiset käyttävät. Luoteisterritoriot eivät käytä koodia vielä, koska se olisi yhdennettävä olemassa oleviin merkintöihin tai tuotemerkkimerkintöihin, mikä vaatisi rekisteröityjen tavaramerkkien muuttamista QR-koodia varten.

d) Kokonaisarvio

Tunnustetut elimet toimittivat arvionsa inuiittiyhteisöjä tai muita alkuperäisyhteisöjä koskevan poikkeuksen toimivuudesta ja vaikuttavuudesta alueellaan.

Grönlannin kalastus-, metsästys- ja maatalousministeriö panee merkille EU:n sitoutumisen alkuperäiskansojen oikeuksien kunnioittamiseen ja edistämiseen niin, että tämä kattaa myös heidän oikeutensa harjoittaa taloudellista toimintaansa vapaasti. Käytännössä Grönlannin kalastus-, metsästys- ja maatalousministeriö kuitenkin katsoo, että hyljetuotteiden kauppaa koskevalla EU:n järjestelmällä on haitallisia vaikutuksia inuiittiyhteisöihin tai muihin alkuperäisyhteisöihin. Ministeriö pitää tarpeellisena lisätä EU:n kansalaisten tietoisuutta ja parantaa heille suunnattavaa tiedotusta inuiittiyhteisöjen tai muiden alkuperäisyhteisöjen harjoittamasta hylkeenpyynnistä peräisin olevien hyljetuotteiden kaupan laillisuudesta ja näin palauttaa kuluttajien luottamus grönlantilaisiin hyljetuotteisiin.

Nunavutin territorion kannalta inuiittiyhteisöjä tai muita alkuperäisyhteisöjä koskeva poikkeus toimii moitteettomasti. Joitakin todistusten myöntämiseen liittyviä käytännön ongelmia olisi kuitenkin tarpeen ratkaista yhteisymmärryksessä EU:n kanssa. Nunavut haluaisi, että tietylle nahalle annettua todistusta voitaisiin käyttää kaikkiin samasta nahasta peräisin oleviin tuotteisiin. Se haluaisi myös yksinkertaistaa todistusta itsessään valmistajalta vaadittujen tietojen vähentämiseksi (esim. markkinoille saattamisen kohdemaa) ja mahdollisesti jopa pienentää todistus pienen QR-koodillisen lapun muotoon. Edellä mainituin muutoksin poikkeus olisi Nunavutin inuiittivalmistajille tehokas keino päästä EU:n markkinoille. Todistusvaatimuksista on aiheutunut tarpeetonta rasitetta inuiittituottajille ja ostajille EU:ssa eivätkä ne ole kannustaneet kauppaan. Nunavut toivoisi EU:n antavan tukea EU:n valmistajille, museoille ja jälleenmyyjille suunnattaviin tiedotustoimiin poikkeuksen olemassaolosta ja sen toiminnasta. Nunavut haluaa tukea EU:ta sen varmistamisessa, että alkuperäisyhteisöjen oikeudet, ruokasuvereniteetti ja köyhyyden torjunta ovat saavutettavissa ja ratkaistavissa annetulla lainsäädännöllä.

Luoteisterritorioiden hallituksen mukaan poikkeuksen suora hyöty on ollut hyvin vähäistä. Jos todistuskustannukset ylittävät niiden hyljetuotteiden arvon, joita EU:n asetuksen mukaan on määrä valvoa ja sertifioida, nämä kustannukset on siirrettävä inuvialuitien/inuiittien maksettaviksi. Inuiittipoikkeuksen vaikutus paranisi huomattavasti, jos EU suostuisi siihen, että kaikki Luoteisterritorioiden inuvialuitien pyytämät hylkeet katsotaan poikkeuksen piiriin kuuluviksi ja siten automaattisesti sertifioiduiksi. Yhteistyössä EU:n kanssa voitaisiin kehittää järjestelmä, jolla nahat tunnistetaan ja tuotelaput myönnetään. Muutoin tarvittaisiin ulkoista rahoitusta sellaisen – EU:n asetuksen vaatimusten mukaisen – järjestelmän luomiseen ja ylläpitämiseen, jonka avulla inuiitit voisivat päästä tehokkaasti EU:n markkinoille. Hyljetuotteiden ja raaka-aineiden koti- ja paikalliset markkinat ovat edelleen terveet, mutta vientimarkkinat ovat rajalliset tai olemattomat. Toimeentulon vuoksi harjoitettavan pyynnin taso on pysynyt melko tasaisena läpi vuosien mutta on laskenut merkittävästi vuodesta 2000 alkaen, kun kysyntä ja tosiasiallisesti myydyt määrät laskivat. Luoteisterritorioiden hallitus otti vuonna 2009 käyttöön ohjelman lieventääkseen hyljetuotteiden kauppaa koskevan EU:n kiellon vaikutusta ja vakauttaakseen hintoja perinteisen elinkeinon tukemiseksi. Käsittelemättömistä nahoista on myyty Kanadan ulkopuolelle ainoastaan 16 prosenttia viimeisen kymmenen vuoden aikana ja potentiaalinen tulonmenetys on ollut 140 000 Kanadan dollaria.

Tunnustetut elimet arvioivat hyljetuotteiden kauppaa koskevan asetuksen vaikutusta alueellaan olevien inuiittiyhteisöjen tai muiden alkuperäisyhteisöjen sosioekonomiseen kehitykseen.

Grönlannissa hylkeiden pyynti ja hyljetuotteiden kauppa on sosioekonomisesti ja kulttuurisesti olennaisen tärkeää inuiittiyhteisöille. Hyljetuotteiden kauppaa koskevan EU:n järjestelmän täytäntöönpanolla on ollut valtava vaikutus hylkeenpyyntiin, erityisesti Pohjois- ja Itä-Grönlannin syrjäisillä ja eristyneillä alueilla. Verrattuna vuosiin 2005–2008, eli aikaan ennen hyljetuotteiden kauppaa koskevaa EU:n järjestelmää, Grönlannissa pyydettiin vuosina 2014–2017 määrällisesti 35 prosenttia vähemmän hylkeitä. Great Greenland A/S -nahkatehtaalle vuosien 2015–2018 aikana myytyjen hylkeennahkojen määrä laski 66 prosenttia. Samalla ajanjaksolla kansainvälisille markkinoille myytyjen hylkeennahkojen määrä laski 54 prosenttia – suurin pudotus oli 92 prosenttia vuonna 2010 – ja kotimarkkinoille myytyjen määrä laski 38 prosenttia. Yksityiskäyttöön pidettyjen hylkeennahkojen määrä on kuitenkin pysynyt samalla tasolla vuosina 2005–2008 ja 2014–2017. Kalastus-, metsästys- ja maatalousministeriö kyseenalaistaa hyljekauppaa koskevan EU:n järjestelmän perusteet ja huomauttaa, että kestävä hylkeenpyynti, jossa eläinten hyvinvointia koskevat vaatimukset otetaan huomioon täysimääräisesti, olisi ollut mahdollista ilman järjestelmää. Ministeriö pitää huonona sitä, ettei mitään etukäteisarviota tehty – ei EU:n nykykansalaisten oletetuista huolenaiheista asetuksen perustavanlaatuisten perusteiden osalta eikä mahdollisista kauppaa vähemmän rajoittavista vaihtoehtoisista tavoista ottaa huomioon potentiaaliset huolenaiheet. Ministeriö epäilee myös, ettei hyljetuotteiden kauppaa koskeva EU:n järjestelmä myötäile sinisen talouden käsitettä, jota EU tukee kaikkien elävien luonnonvarojen, paitsi hyljelajien, kestävän käytön osalta.

Nunavutissa ja Luoteisterritorioiden alueella vuoden ympäri harjoitettava hylkeenpyynti ja hyljetuotteiden kulutus, suunnittelu ja myynti on pitkäaikainen osa inuiittiyhteisön kulttuurista ilmaisua ja toimeentuloa. Nykypäivän inuiitit ovat riippuvaisia hylkeistä ruokaturvana ja tulonlähteenä alueella, jossa kaupasta ostettava ruoka on kalleinta ja jossa on vähän työllistymismahdollisuuksia. Hylkeenpyynnillä inuiitit voivat säilyttää yhteytensä alueen luontoon ja välittää nuoremmille sukupolville perinteisiä tietoja ja taitoja. Nunavutin territorio ja Luoteisterritorioiden hallitus työskentelevät yhdessä käsityöläisten ja käsityöläisyhdistysten

kanssa edistääkseen alueen kestävää, perinteistä ja nykyaikaista taloutta ja sen kehitystä kohti miesten ja naisten tasavertaista taloudellista riippumattomuutta. Inuiittinaiset kauppaavat hyljetuotteitaan pitkälti paikallisesti omassa yhteisössään eivätkä vie tuotteita EU:hun, vaikka täyttäisivätkin täysimääräisesti asetuksen vaatimukset. Ensisijaisia syitä tähän on pelko hyljetuotteiden kauppaa koskevan EU:n järjestelmän vastaisuudesta, kiellosta johtuvat kaupan esteet (ostajien mielenkiinnon puute, yhteyksien puute potentiaalisiin asiakkaisiin), puuttuva kokemus kansainvälisestä kaupasta ja epätietoisuus nahkojen ja sertifioiduista nahoista valmistettujen tuotteiden todistuksista. Nunavutissa asetus ei vielä ole vaikuttanut myönteisesti inuiittien sosioekonomiseen kehitykseen. EU:n hyljejärjestelmä on avannut ovia, mutta se nähdään valvontavälineenä. Nunavutin territorio toivoo, että EU tapaisi tunnustettuja elimiä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä ja keskustelisi tavoista panna asetuksen vaatimukset käytännössä paremmin täytäntöön. Näin voidaan maksimoida inuiittipoikkeuksen hyöty muuttuvassa maailmassa.

Luoteisterritoriot ei vielä ole ottanut käyttöön asianmukaista hallinnointiympäristöä poikkeuksen vaatimusten täyttämiseksi. Ratkaisevaa ensiaskelta, jossa tunnistetaan paikalliset valmiudet ja potentiaalinen markkinoiden/tuotteiden kysyntä, on lykätty vielä määrittämättömään tulevaisuuteen. Alustavan toteutettavuustyön odotettiin antavan tietoa alan strategisista investointipäätöksistä ja kannustavan alan kehitystä asiaankuuluvalla ja kestävällä tavalla, mutta työ on vielä tekemättä. Maaliskuussa 2019 järjestetty myynninedistämistapahtuma auttoi löytämään joitakin uusia markkinamahdollisuuksia paikallisten asukkaiden ja vierailijoiden keskuudessa. Luoteisterritoriot on pannut merkille, että EU tunnustaa inuiitit erillisenä yhteisönä, jolla on erityinen kulttuurinen merkitys, ja ymmärtää tarpeen suojella sekä arktista ympäristöä että inuiittien elämäntapaa. Luoteisterritorioiden mielestä hyljetuotteiden kauppaa koskeva EU:n järjestelmä on kuitenkin tuhonnut EU:n markkinat hyljetuotteiden osalta ja järjestelmän kielteinen vaikutus paikallisissa inuiittien/inuvialuitien talouksissa on laaja. Luoteisterritorioiden hallitus kehottaa EU:ta ottamaan hyljetuotteiden kauppaa koskevan kiellon esiin julkisella foorumilla ja julkaisemaan tiedotteen, jossa vahvistetaan inuiittipoikkeuksen olemassaolo ja luetellaan tähän mennessä tunnustetut lainkäyttöalueet. Foorumilla olisi tuotava esille inuiittien oikeus myydä käsittelemättömiä tai käsiteltyjä hyljetuotteita EU:ssa ja se, että EU:n kansalaiset voivat laillisesti pitää hallussaan ja käydä tukku- tai vähittäiskauppaa sertifioiduilla tavaroilla.

Tunnustettuja elimiä pyydettiin myös arvioimaan hyljekauppaa koskevan asetuksen vaikutusta alueellaan. Grönlannin kalastus-, metsästys- ja maatalousministeriö haluaa korostaa, että hyljetuotteiden kauppa on laillista ja kestävää toimintaa, jota ei saisi vaikeuttaa eikä leimata, ja että inuiittiyhteisöt ja muut alkuperäisyhteisöt huolehtivat eläinten hyvinvoinnista. Nunavutin ja Luoteisterritorioiden mukaan asetuksella ei ole ollut vaikutusta hyljekantoihin eikä poikkeus ole lisännyt pyyntiä. Pyyntiä harjoitettiin ja harjoitetaan jatkossakin pyyntisäännösten ja inuiittiarvojen mukaisesti. Luoteisterritorioissa toimeentulon vuoksi pyyntiä harjoittaneet inuvialuiitti-/inuiittipyytäjät ovat historiallisesti pyytäneet hylkeitä perinteisin inhimillisin menetelmin. Hylkeitä pyydetään yhä kestävästi terveellisenä ja edullisena proteiinin ja omega-3-rasvahappojen lähteenä. Niiden nahat on tarkoitettu kotitalouskäyttöön tai ovat arvokas tulonlähde.

5. Päätelmät

Kuten edellä mainitaan, tämä kertomus perustuu EU:n jäsenvaltioilta neljää jäsenvaltiota lukuun ottamatta (Kreikka, Luxemburg, Malta ja Ranska) saatuihin tietoihin ja tuotteiden toimittajamaissa sijaitsevien kolmen tunnustetun elimen toimittamiin kertomuksiin.

a) Täytäntöönpano EU:n jäsenvaltioissa

Grönlannin ja Nunavutin tunnustettujen elinten toimittamien tilastojen mukaan useat EU:n jäsenvaltioista toivat inuiittiyhteisöjä tai muita alkuperäisyhteisöjä koskevan poikkeuksen piiriin kuuluvia hyljetuotteita, mutta ainoastaan Tanska ilmoitti kertomuksessaan tehneensä niin.

Useimmilla jäsenvaltioilla ei ole hyljekantoja alueillaan. EU:n pohjoisissa jäsenvaltioissa (Ruotsissa, Suomessa ja Tanskassa) ja Virossa kasvavat hyljekannat ovat muodostumassa ongelmaksi kalastajille. Hylkeiden on havaittu aiheuttavan suuria vahinkoja paikalliselle kalastukselle, koska ne syövät saaliita, tuhoavat pyydyksiä ja levittävät kalakantoihin loisia.

Nämä neljä jäsenvaltiota myöntävät hylkeenpyyntilupia meren luonnonvarojen hallinnointitarkoituksiin edellyttäen, että kiintiöihin/kauteen/alueisiin, hylkeenpyytäjien koulutukseen, eläinten hyvinvointiin, käytettyyn tappamismenetelmään sekä kiväärien ja ammuksien tyyppiin liittyviä tiukkoja sääntöjä noudatetaan. Ne ovat tyytymättömiä siihen, ettei meren luonnonvarojen hallinnointia koskeva poikkeus sisälly enää hyljetuotteiden kaupasta annettuun EU:n asetukseen, mistä syystä hylkeenpyytäjät eivät saa asettaa näin saatuja hyljetuotteita laillisesti EU:n markkinoille. Näiden jäsenvaltioiden mukaan se, että vain hylkeenpyytäjät itse voivat käyttää hyljetuotteita omiin tarpeisiinsa, vähentää halukkuutta pyyntiin, joka tulee kalliimmaksi kuin siitä saatavat hyödyt. Niiden mukaan myös se, ettei kaikkia pyydettyjen hylkeiden osia voida täysimääräisesti käyttää ja että ruhot päätyvät kaatopaikoille, on vastoin luonnonvarojen kestävää käyttöä. Ruotsin mukaan hylje olisi nähtävä arvokkaana luonnonvarana, ja pyyntimatkailun ja hyljetuotteiden myynnin taloudellista arvoa olisi analysoitava vertaamalla sitä hylkeiden kalastajille aiheuttamien vahinkojen kansallisesta lakisääteisestä korvauksesta aiheutuviin kustannuksiin. Nämä neljä jäsenvaltiota toteavat, ettei hyljetuotteiden kauppa ole koskaan ollut suuri ala eikä sen liikevaihto ole ollut merkittävää, mutta rannikkoalueilla kaupalla on kuitenkin potentiaalia toimeentulon edistämisessä ja kulttuuriarvojen ylläpitämisessä. Ne pyytävät, että edes paikallisyhteisöjen valmistamien käsityötuotteiden pienimuotoinen myynti sallittaisiin, jotta pyynnistä aiheutuvat kulut saadaan korvattua ja näiden yhteisöjen luovuutta ja perinteitä esiteltyä.

Näissä neljässä jäsenvaltiossa hyljekantoja seurataan tarkasti, ja sääntelyn piiriin raportointikaudella kuuluneiden hylkeiden pienellä määrällä on ollut lähes merkityksetön vaikutus harmaahylkeiden, norppien ja kirjohylkeiden kasvavien kantojen kokoon ja suojelun tasoon. Nämä neljä maata uskovat, ettei meren luonnonvarojen kestävän hallinnoinnin vuoksi harjoitettava hylkeenpyynti, jossa eläinten hyvinvointi huomioidaan ja jossa pyydettyjen hylkeiden kaikki osat käytetään sen sijaan, että ne heitettäisiin pois, olisi suuren yleisön mielestä eettisesti arveluttavaa. Hiljattain tehty kysely osoittaa esimerkiksi, että 50 prosenttia suomalaisista suhtautuu myönteisesti pienimuotoiseen hyljetuotteiden kauppaan.

b) Tunnustettujen elimien toteuttama täytäntöönpano

Tunnustetut elimet kiittävät EU:n sitoutumista alkuperäiskansojen oikeuksien kunnioittamiseen ja edistämiseen niin, että tämä kattaa myös oikeuden harjoittaa taloudellista toimintaa vapaasti. Ne haluavat tukea EU:ta sen varmistamisessa, että alkuperäisyhteisöjen oikeudet, ja niiden lisäksi ruokasuvereniteetti ja köyhyyden torjunta, ovat saavutettavissa ja ratkaistavissa toimeenpannulla lainsäädännöllä.

Hyljetuotteiden kauppaa koskevalla EU:n järjestelmällä on tunnustettujen elinten mukaan kuitenkin haitallisia vaikutuksia inuiittiyhteisöihin ja muihin alkuperäisyhteisöihin. Todistusvaatimuksista on aiheutunut tarpeetonta rasitetta inuiittituottajille ja ostajille EU:ssa eivätkä ne ole kannustaneet kauppaa. Grönlanti korostaa, että hyljetuotteiden kauppa on laillista ja kestävää toimintaa, jota ei saisi vaikeuttaa eikä leimata, ja että inuiittiyhteisöt ja muut alkuperäisyhteisöt huolehtivat eläinten hyvinvoinnista. Luoteisterritoriot ei vielä ole saanut perustettua tarvittavaa hallinnollista ympäristöä poikkeuksen vaatimusten täyttämiseksi, mutta tämän alueen mukaan hyljetuotteiden kauppaa koskeva EU:n järjestelmä on kuitenkin tuhonnut EU:n hyljetuotemarkkinat. Tilanne paranisi paljon, jos EU suostuisi siihen, että kaikki inuiittien/inuvialuitien pyytämät hylkeet katsottaisiin vaatimusten mukaisiksi ja sertifioitaisiin automaattisesti. Grönlannin mukaan olisi ollut mahdollista löytää kauppaa vähemmän rajoittavia tapoja ottaa huomioon eurooppalaisten oletetut huolenaiheet ja harjoittaa kestävää hylkeenpyyntiä, jossa eläinten hyvinvointia koskevat vaatimukset täytetään täysimääräisesti, ilman hyljetuotteiden kauppaa koskevaa EU:n järjestelmää. Grönlannissa vuosina 2014–2017 pyydettyjen hylkeiden ja kotimarkkinoilla tai kansainvälisillä markkinoilla myytyjen hylkeennahkojen määrä on vähentynyt huomattavasti verrattuna hyljetuotteiden kauppaa koskevaa EU:n järjestelmää edeltävään aikaan.

Nunavutin ja Luoteisterritorioiden alueella asetuksella ei ole ollut vaikutusta hyljekantoihin eikä poikkeus lisännyt pyyntiä, jota harjoitetaan edelleen pyyntisäännösten ja inuiittiarvojen mukaisesti. Luoteisterritorioiden alueella pyyntiä toimeentulon vuoksi harjoittavat inuiitit/inuvialuitit pyytävät yhä hylkeitä kestävästi terveellisenä ja edullisena ravinnonlähteenä ja arvokkaana tulonlähteenä käyttäen perinteisiä inhimillisiä menetelmiä.

Grönlanti kehottaa EU:ta lisäämään EU:n kansalaisten tietoisuutta ja tiedottamaan heille paremmin inuiittiyhteisöjen ja muiden alkuperäisyhteisöjen harjoittamasta hylkeenpyynnistä peräisin olevien hyljetuotteiden kaupan laillisuudesta kuluttajien luottamuksen palauttamiseksi. Nunavut toivoo, että EU tapaisi tunnustettuja elimiä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä ja keskustelisi tavoista parantaa asetuksen vaatimusten toimivuutta, jotta inuiittipoikkeuksesta saataisiin paras mahdollinen hyöty muuttuvassa maailmassa. Luoteisterritoriot kehottaa EU:ta ottamaan hyljetuotteiden kauppaa koskevan kiellon esiin julkisella foorumilla ja julkaisemaan tiedotteen inuiittipoikkeuksen olemassaolosta, inuiittien oikeudesta myydä hyljetuotteita EU:hun ja EU:n kansalaisten oikeudesta pitää laillisesti hallussaan sertifioituja hyljetuotteita.

6. Jatkotoimet

Ottaen huomioon niiden neljän EU:n jäsenvaltion, joilla on ongelmia kasvavan hyljekannan kanssa, sekä mainittujen kolmen tunnustetun elimen esiin tuomat kysymykset ja huolenaiheet Euroopan komissio järjestää vuonna 2020 EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisten CITES-hallintoviranomaisten asiantuntijaryhmän erityistapaamisen, jossa keskitytään erityisesti hyljetuotteiden kauppaan, ja kutsuu tunnustetut elimet osallistumaan kokoukseen niiden asialistan kohtien osalta, jotka ovat niille merkityksellisiä.